

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 016059 16 Uvp
Banjaluka, 26.09.2018. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Svjetlane Knežević i Edine Čupeljić, kao članova vijeća, uz učešće Zdravke Čučak kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi J.K. iz J., koga zastupa punomoćnik N.J. advokat iz B.L., (u daljem tekstu: tužilac), protiv akta broj 16-03/4-1-1-560-1484/13 od 30.12.2014. godine tuženog Ministarstva, u predmetu utvrđivanja svojstva RVI i prava na invalidninu, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 016059 15 U od 30.11.2015. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 26.09.2018. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Obrazloženje

Pobijanom presudom odbijena je tužba protiv osporenog akta bliže opisanog u uvodu ove presude, a kojim je tuženi u postupku revizije, poništio rješenje broj ... od 27.11.2013. godine te je odbio zahtjev tužioca za utvrđivanje svojstva ratnog vojnog invalida. Tim prvostepenim rješenjem, donesenim u ponovnom postupku, tužiocu je priznato svojstvo RVI II kategorije sa 100% invaliditeta i prvim stepenom ortopedskog dodatka te dopunskim materijalnim obezbjeđenjem, po osnovu ranjavanja kao pripadnik VRS i to trajno.

Odbijanje tužbe sud je obrazložio razlozima da je zakonito postupio tuženi kada je u postupku revizije prvostepenog rješenja od 27.11.2013. godine, za čije vršenje ima ovlaštenje u odredbi člana 98. i 99. Zakona o pravima boraca, vojnih invalida i porodica poginulih boraca Odbrambeno - otadžbinskog rata Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 134/11, 9/12 i 40/12 - u daljem tekstu: Zakon o pravima boraca), isto poništio te sam riješio upravnu stvar na način da je zahtjev tužioca za priznavanje svojstva RVI odbio, jer je pravilno, za razliku od prvostepenog organa, zaključio da tužilac ne ispunjava uslove za priznavanje tog svojstva, obzirom da njegovo ranjavanje koje se desilo dana 04.11.1993. godine nije u vezi sa vršenjem vojne dužnosti. Ovo stoga što je u postupku revizije uvjerenja o ranjavanju tužioca, za čije vršenje tuženi ima ovlaštenje u odredbi člana 127. Zakona o pravima boraca, doneseno rješenje broj 16-03/5-3-835-2058-4/2010 od 04.12.2012. godine, a na osnovu istog izdato novo uvjerenje broj 16-03/5-3-835-2058-4-1/2010 od 04.12.2012. godine iz kojih isprava je proizišlo da se ranjavanje tužioca dogodilo iz nehata i nije vezano za vršenje vojne dužnosti. Konkretno, u opisu okolnosti ranjavanja tužioca je navedeno da je imenovani došavši iz jedinice na odmor u mjesto stanovanja, u alkoholisanom stanju, aktivirao ručnu bombu koja je eksplodirala u blizini donjih ekstremiteta i dovela do težeg ranjavanja, koje samoranjavanje se dogodilo iz nehata i nije vezano za vršenje vojne dužnosti. Sud je podržao stav tuženog da revidirano uvjerenje o ranjavanju tužioca obavezuje prvostepeni organ prilikom rješavanja o pravima tužioca, posebno što je isto doneseno nakon provedenog dokaznog postupka u kome su

saslušani tužilac i predloženi svjedoci, izvršen uvid u otpusnu listu KBC B.L. Odsjek T. gdje je tužilac liječen u periodu od 04.11.1993. do 23.11.1993. godine, te je pribavljeno stručno mišljenje Zavoda R.S. koji je u nalazu i mišljenju, na osnovu raspoloživih isprava spisa, iznio zaključak da se ranjavanje tužioca, a što se može reći sa maksimalnim stepenom sigurnosti nije desilo na način da je povrijeđeni nagazio na minu, već na drugi način koji se desio po mehanizmu ispadanja bombe iz ruke što može biti uzrokovano nesretnim slučajem ili svjesnim namjernim pokušajem samoubistva, a precizan odgovor o tome koji je od ova dva slučaja u pitanju nije moguće decidno dati zbog dodatnog komplikujućeg faktora, alkoholisanog stanja, u kome je tužilac primljen u KBC B.L. prilikom kritičnog događaja dana 04.11.1993. godine. Odbijeni su navodi tužioca da tuženi nije imao pravo da vrši reviziju prvostepenog rješenja po Zakonu o pravima boraca navodno stoga što je tužilac svojstvo RVI stekao po Zakonu o pravima vojnih invalida i porodica palih boraca („Službeni glasnik Republike Srpske broj 17/93“ - u daljem tekstu Zakon o pravima vojnih invalida iz 1993. godine) koji je vršenje revizije ograničavao na vremenski rok u kojem ista nije izvršena, kao i navodi da se na slučaj tužioca ne mogu primijeniti kasnije doneseni zakoni koji propisuju vršenje revizije svih prvostepenih rješenja bez vremenskog ograničenja, uz obrazloženje da nižestepeni sud nije ovlašćen da cijeni kvalitet zakona i pojedinih odredbi koje su na snazi, što je u nadležnosti Ustavnog R.S. Konačno, podržan je i stav tuženog da je od značaja za rješavanje predmetne upravne stvari i nesporna okolnost da je tužiocu po osnovu istog događaja, ranjavanja od 04.11.1993. godine, rješenjem drugostepenog organa od 31.05.2011. godine priznato svojstvo civilne žrtve rata II grupe sa 100% oštećenja organizma sa pravom na civilnu invalidninu.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev) tužilac pobija njenu zakonitost zbog povrede materijalnog prava koje su na njegovu štetu pogrešno primjenili tuženi, a potom i nižestepeni sud, za razliku od prvostepenog organa koji je u rješenju od 27.11.2013. godine tačno iznio sve činjenice opisujući hronologiju dešavanja u ovom predmetu. Konkretno, tuženi i sud su izgubili iz vida najvažniju okolnost da je tužilac svojstvo RVI II kategorije sa 100% invaliditeta ostvario prvostepenim rješenjem od 16.06.1994. godine na osnovu tada važećeg Zakona o pravima vojnih invalida iz 1993. godine koji je u odredbi člana 59. stav 5. propisivao da ako revizija rješenja nije izvršena u roku od dva mjeseca, odnosno u roku od tri mjeseca u slučaju iz stava 4. ovog člana od dana kada je Ministarstvo primilo predmet, smatra se da je revizija izvršena i da je data saglasnost na to rješenje. Tuženi krši odredbe ovog propisa kada nakon više od 20 godina „poništava“ stečeno pravo tužioca, te primjenom odredbe člana 127. Zakona o pravima boraca revidira uvjerenje o ranjavanju tužioca izdato od strane nadležne vojne pošte-jedinice VRS dana 26.03.1994. godine u skladu sa odredbom člana 67. Zakona o pravima vojnih invalida iz 1993. godine, što konačno znači da se pravo tužioca stečeno po jednom zakonu ukida po drugom i još uz to na osnovu činjenica koje su labilne i nedokazane. Ostaje kod svoje tvrdnje da je nagazio na eksplozivnu napravu, te da svako ko je bio u ratu zna da su se kao sredstva za zaprečavanje neprijatelja na ratištu, osim mina, koristile i bombe na potez od koje je tužilac mogao biti ranjen, kao i od bilo kakvog drugog pogodnog minsko-eksplozivnog sredstva. Zaključuje da je tuženi u važećem Zakonu o pravima boraca svjesno izbacio rok za vršenje revizije samo iz razloga manipulisanja, te dodaje da je retroaktivno na slučaj tužioca primijenio taj zakon što je suprotno odredbi člana 110. stav 1. i 2. Ustava Republike Srpske. Naime, tužilac je svojstvo RVI stekao po Zakonu o pravima vojnih invalida iz 1993. godine, a izgubio ga je po osnovu važenja kasnije donesenih zakona iz 2007. i 2011. godine, dakle retroaktivnom primjenom, iako u ovim zakonima nije predviđena retroaktivna primjena pojedinih njihovih odredbi. Zbog navedenog predlaže da sud zahtjev uvaži i pobijanu presudu preinači na način da tužbu uvaži i osporeni akt poništi, ili da je ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

Tuženi je putem prvostepenog organa dostavio spise predmetne upravne stvari bez odgovora na zahtjev.

Razmotrivši zahtjev i pobijanu presudu po odredbi člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS), kao i cjelokupne spise upravnog spora i predmetne upravne stvari, ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Pravilno je pobijanom presudom odbijena tužba izjavljena protiv osporenog akta tuženog od 30.12.2014. godine, uz iznošenje razloga koji su i po stavu ovog suda zasnovani na zakonu, a čiju pravilnost tužilac nije doveo u sumnju navodima zahtjeva.

Naime, osnovan je zaključak nižestepenog suda da tuženi ima ovlaštenje sadržano u odredbi člana 98. stav 1. i 4. Zakona o pravima boraca da vrši reviziju prvostepenih rješenja kojima se priznaje status i pravo na mjesečno primanje, a u kojem postupku shodno odredbi člana 99. stav 3. istog zakona može izmijeniti, poništiti ili ukinuti prvostepeno rješenje i po pravilu sam riješiti stvar u korist ili na štetu stranke, u zavisnosti od okolnosti slučaja, sa napomenom da je tuženi osporenim aktom od 30.12.2014. godine izvršio reviziju prvostepenog rješenja od 27.11.2013. godine donesenog u ponovnom postupku, dakle u vrijeme važenja Zakona o pravima boraca, pa nema ni govora o retroaktivnoj primjeni propisa.

Tužilac inisistirajući na navodnoj retroaktivnoj primjeni propisa pogrešno zaključuje da tuženi nije imao ovlaštenje za vršenje revizije, jer je on status RVI II kategorije sa 100% invaliditeta stekao po osnovu Zakona o pravima vojnih invalida iz 1993. godine prvostepenim rješenjem od 16.06.1994. godine, pri čemu gubi iz vida važnu okolnost da to rješenje odavno nije na snazi, jer su iza njega donesena brojna prvostepena rješenja kojim je tužiocu i dalje priznavan status RVI, sve u skladu sa odredbama kasnije donesenih zakona kojima je regulisana ova materija i koja rješenja se zatiču u upravnom spisu. Suštinski, utvrđeni status tužioca kao RVI doveden je u pitanje tek u postupku prevođenja provedenom shodno odredbi člana 126. stav 1. Zakona o pravima boraca, vojnih invalida i porodica poginulih boraca Odbrambeno - otadžbinskog rata Republike Srpske - Prečišćeni tekst („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 55/07, 59/08 i 118/09), kada je tuženi prvi put izvršio reviziju uvjerenja o ranjavanju tužioca u skladu sa odredbom člana 127. tog zakona, a koji postupak je ponovljen nakon sudskog spora u kojem je u korist tužioca donesena presuda kojom je naloženo da se u ovom pravcu tužiocu omogući punopravno učešće i izvedu svi raspoloživi dokazi kako bi se rasvjetlile okolnosti njegovog ranjavanja. U konačnom, tuženi je u ponovljenom postupku donio rješenje 16-03/5-3-835-2058-4/2010 od 04.12.2012. godine, na temelju kojeg je dana 04.12.2012. godine izdao novo uvjerenje iz kojeg je proizišlo da ranjavanje tužioca koje se desilo 04.11.1993. godine nije u vezi sa vršenjem vojne dužnosti, za što su dati valjani i argumentovani razlozi koje je stoga podržao nižestepeni sud pobijanom presudom, a koje tužilac u zahtjevu paušalno pobija iznoseći svoje tvrdnje „o mogućim okolnostima ranjavanja“ koje su suprotne dokazima izvedenim u tom postupku.

Slijedom prednjeg neosnovan je navod tužioca da tuženi nema, odnosno da nije imao ovlaštenje da revidira njegovo uvjerenje o ranjavanju izdato od strane VP M.G. dana 26.03.1994. godine, jer je i taj navod u direktnoj suprotnosti sa odredbom člana 127. Zakona o pravima boraca, sa još jednom važnom napomenom da ni to uvjerenje od 26.03.1994. godine nije na snazi, jer je zamjenjeno uvjerenjem VP M.G. od 04.02.2001. godine koje podliježe reviziji bez vremenskog ograničenja i koja je u konkretnom slučaju izvršena rješenjem tuženog broj 16-03/5-3-835-2058-4/2010 od 04.12.2012. godine na osnovu kojeg je izdato novo

revidirano uvjerenje o ranjavanju, koje obavezuje prvostepeni organ u postupku odlučivanja o pravima tužioca, što je pravilno zaključio tuženi u osporenom aktu, a podržao nižestepeni sud. U tom pravcu još treba dodati, iako tužilac na to ne ukazuje u zahtjevu, da je tuženi osporenim aktom pored toga što je poništio prvostepeno rješenje 03-560-2294-3.1/05-3 od 27.11.2013. godine, što je zakonito postupanje, bez osnova odbio zahtjev tužioca za priznavanje svojstva RVI, iako bi pravilno bilo da mu je u ovom ponovljenom postupku revizije samo utvrdio prestanak prava na svojstvo RVI sa danom 01.06.2009. godine od kada tužilac ne ostvaruje prava po ovom osnovu. Ovo je propust tuženog i nedostatak dispozitiva osporenog akta koji ne utiče na zakonitost istog kod činjenice da je utvrđeno da tužilac nije ranjen pod okolnostima vršenja vojne službe.

Kod ovakvog stanja stvari proizilazi da pobijana presuda nije zahvaćena povredama iz odredbe člana 35. stav 2. ZUS, pa je primjenom odredbe člana 40. stav 1. istog zakona i odlučeno kao u izreci ove presude.

Zapisničar
Zdravka Čučak

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarne
Amila Podrašćić